

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Serghei Coșleț, avocatul Sergiu Tîmbur,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Boldișor împotriva lui Serghei Coșleț, intervenienți accesorii notarul public Alexandru Șișcanu și Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Serghei Coșleț și menținută hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 25 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 10 septembrie 2015, Tatiana Boldișor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Coșleț, intervenienți accesorii notarul public Alexandru Șișcanu și OCT Nisporeni cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 06 iunie 1978, a încheiat căsătoria cu Fiodor Boldișor, împreună cu care în timpul căsătoriei au dobândit bunuri imobile, proprietate comună în devălmășie.

Afirmă că, la data de 02 octombrie 2014 între soțul său, Fiodor Boldișor, în calitate de vânzător și Serghei Coșleț, în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a terenului de pământ agricol cu suprafața de 0,5391 ha situat în sat. Grozești, r-ul Nisporeni, cu nr. cadastral 6034208084, autentificat notarial de către notarul Alexandru Șișcanu cu nr. 2340.

Menționează că, nu a cunoscut despre încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului de pământ agricol până la data de 03 septembrie 2015.

Declară că, la data de 02 martie 2015, a decedat soțul său Fiodor Boldișor, iar după expirarea termenului de 06 luni urma să accepte succesiunea. Astfel, adresându-se la OCT Nisporeni pentru eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile, i-a fost comunicat că, terenul respectiv a fost vândut.

Mai invocă că, în baza adresării sale, OCT Nisporeni la data de 04 septembrie 2015, i-a eliberat copia autenticată a contractului de vânzare-cumpărare din 02 octombrie 2014.

Susține că, semnătura din prezentul contract nu-i aparține soțului său Fiodor Boldișor, mai mult, el niciodată nu i-a spus că dorește să vândă terenul, dimpotrivă menționa că, terenul respectiv va rămâne pe viitor fiicei lor Silvia.

Relevă că, terenul de pământ agricol este proprietate comună în devălmășie și nu putea fi înstrăinat fără acordul său, totodată, atenționând că, în contractul de vânzare-cumpărare lipsește semnătura sa.

Consideră că, prin aceste acțiuni a fost deposedată de cota-parte din bunul imobil, proprietate comună în devălmășie, ce îi aparține, iar contractul de vânzare-cumpărare urmează a fi declarat nul deoarece contravine prevederilor art. 19-21 din Codul familie și ale art. 366-369 din Codul civil.

Solicită declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare încheiat la data de 02 octombrie 2014 între Fiodor Boldișor și Serghei Coșleț, a terenului de pământ agricol cu suprafața de 0,5391 ha, situat în sat. Grozești, r-ul Nisporeni, cu nr. cadastral 6034208084, autenticat notarial de către notarul Alexandru Șișcanu și obligarea OCT Nisporeni de a radia înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare menționat din Registrul bunurilor imobile, cu aducerea părților la poziția inițială.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 29 decembrie 2015 a fost admisă acțiunea, a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare cu nr. de înregistrare 2340 încheiat la data de 02 octombrie 2014 între Fiodor Boldișor și Serghei Coșleț, a terenului de pământ agricol cu suprafața de 0,5391 ha, nr. cadastral 6034208084 situat în sat. Grozești, r-ul Nisporeni, autenticat notarial de către notarul Alexandru Șișcanu și a fost obligat OCT Nisporeni să radieze înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare din 02 octombrie 2014 cu nr. de înregistrare 2340 din Registrul bunurilor imobile efectuată la data de 02 octombrie 2014, nr. 6001/14/10203, cu nr. cadastral 6034208084, cu aducerea părților la poziția inițială.

În argumentarea poziției sale, prima instanță a reținut că, Tatiana și Fiodor Boldișor s-au aflat în relații de căsătorie în perioada 06 iunie 1978 - 02 martie 2015, când ultimul a decedat, iar terenul de pământ agricol cu suprafața de 0,5391 ha, situat în sat. Grozești, r-ul Nisporeni, cu nr. cadastral 6034208084 a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile pe numele lui Fiodor Boldișor la data de 06 octombrie 2000, în timpul căsătoriei, astfel, bunul imobil este proprietate comună în devălmășie a soților.

De asemenea, prima instanță a reiterat că, contractul de vânzare-cumpărare cu nr. de înregistrare 2340, încheiat la data de 02 octombrie 2014 între Fiodor Boldișor și Serghei Coșleț, a terenului de pământ agricol cu suprafața de 0,5391 ha, nr. cadastral 6034208084 situat în sat. Grozești, r-ul Nisporeni, autenticat notarial de către notarul Alexandru Șișcanu, a fost încheiat în lipsa reclamantei Tatiana Boldișor și fără consințământul acesteia, fiindu-i încălcat astfel dreptul de proprietate.

În aceste circumstanțe și prin prisma art. 21 alin. (3) din Codul familiei și art. 220 din Codul civil, prima instanță a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare cu nr. de înregistrare 2340 din 02 octombrie 2014, motivând că, acesta a fost încheiat cu încălcarea normelor imperative, părțile urmând a fi aduse la poziția inițială conform prevederilor art. 219 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de către Serghei Coșleț și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 27 iulie 2016, reprezentantul lui Serghei Coșleț, avocatul Sergiu Țimbur a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele judecătorești, la examinarea cauzei, au încălcat esențial și aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Menționează că, instanțele de judecată eronat au interpretat faptul că, terenul de pământ agricol vândut de către Fiodor Boldișor, soțul Tatianei Boldișor, este proprietate comună în devălmășie, deoarece acest teren este proprietate personală a lui Fiodor Boldișor, fapt corect interpretat de către notar și OCT Nisporeni.

Invocă că, bunul imobil, terenul de pământ agricol a fost transmis lui Fiodor Boldișor în proprietate personală prin dispoziția Primăriei sat. Grozești, r-ul Ungheni ca rezultat al activității sale în gospodăria agricolă din localitate.

La fel, susține că, în urma procurării bunului imobil, a intrat în posesia lui și l-a administrat după bunul său plac, astfel, argumentul intimatei Tatiana Boldișor precum că a aflat despre contractul de vânzare-cumpărare după decesul soțului este nejustificat.

Consideră că, instanțele de judecată la soluționarea cauzei, eronat au aplicat prevederile art. 23 din Codul familiei, pe când, în opinia sa, în speță urmau a fi aplicate prevederile art. 22 din Codul familiei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Serghei Coșleț, avocatul Sergiu Tîmbur nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Serghei Coșleț, avocatul Sergiu Tîmbur, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către reprezentantul lui Serghei Coșleț, avocatul Sergiu Tîmbur ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul reprezentantului lui Serghei Coșleț, avocatul Sergiu Tîmbur se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Pitic Mariana